

Wanda Szata

ZIMNICA W 2001 ROKU

Słowa kluczowe: zimnica (malaria), epidemiologia, Polska, rok 2001

Key words: malaria, epidemiology, Poland, 2001

W 2001 r. do Zakładu Epidemiologii PZH zgłoszono 27 importowanych zachorowań na zimnicę - o trzy więcej niż w roku 2000 i o pięć mniej od mediany za lata 1995-1999. Zapadalność w Polsce wynosiła 0,07 na 100 000 mieszkańców.

U jedenaściorga chorych stwierdzono zarażenie *P. vivax*, u dziesięciorga - *P. falciparum*, u czworga - zarażenie *P. falciparum* i *P. vivax*, u jednego - *P. malariae*; w jednym przypadku nie określono gatunku *Plasmodium*.

W dwudziestu sześciu zachorowaniach rozpoznanie postawiono na podstawie badania mikroskopowego preparatów krwi, a jedno rozpoznano klinicznie u osoby z potwierdzonymi badaniami mikroskopowymi epizodami malarii w roku 1997 i 1999.

Chorzy byli w wieku od 2 do 72 lat, w tym: dziecko dwu- i czteroletnie, troje w grupie 20-29 lat, siedmioro - 30-39 lat, po sześciorgo w grupie 40-49 i 50-59 lat oraz trzech chorych sześćdziesięcioletnich i starszych.

Przeważali liczebnie mężczyźni (17 zachorowań).

Chorzy byli mieszkańcami następujących województw: łódzkiego (jedenaścioro), mazowieckiego (pięcioro), pomorskiego (czworo), śląskiego i zachodniopomorskiego (po dwoje) oraz lubuskiego, małopolskiego i podlaskiego (po jednym). Zapadalność w tych województwach wahała się od 0,03 (w woj. małopolskim) do 0,42 na 100 000 mieszkańców (w woj. łódzkim).

Najwięcej, bo dziesięć osób zachorowało w czwartym kwartale, po siedem w pierwszym i drugim oraz trzy w trzecim.

Dziesięciorgo chorych stosowało jakąkolwiek profilaktykę farmakologiczną, pozostali albo nie stosowali profilaktycznie leków, albo brak było informacji na ten temat.

Wszystkie zachorowania wystąpiły po pobytku lub w czasie pobytu poza granicami Polski. Osiemnaścioro chorych powróciło z podróży do Afryki, siedmiu z Azji, jeden z Ameryki Południowej, a jeden podróżował do kilku krajów Afryki i Azji. Najczęściej, bo pięciokrotnie, jako kraj docelowy wymieniano Kenię, czterokrotnie - Indonezję, dwukrotnie - Malezję; pozostałe kraje wymieniano bądź jednokrotnie, bądź wraz z innymi odwiedzanymi krajami.

Spółród jedenaściorga chorych, którzy zarazili się *P. vivax* 5 podróżowało do Afryki, 4 do Azji, 1 do Ameryki Południowej i 1 do kilku krajów Afryki i Azji. Zarażeni *P. falciparum* powrócili z Afryki (9) lub z Azji (1), zarażeni *P. falciparum* i *P. vivax* z Afryki (3) lub Azji (1), a zarażony *P. malariae* - z Azji. Osoby, które zachorowały na

zimnicę, przebywały poza granicami Polski jako turyści (12), na misjach (5) lub w związku z pracą (3). O siedmiu chorych brak danych o celu lub charakterze podróży.

Wszystkich chorych hospitalizowano. W dwu przypadkach przebieg choroby określono jako ciężki.

W 2001 r. nie zgłoszono zgonów na malarię.

Uwagi końcowe i wnioski

1. W Polsce obowiązuje zgłaszanie zachorowań i zgonów na zimnicę. W ramach nadzoru nad sytuacją epidemiologiczną chorób zakaźnych zgłoszenia kieruje się do Zakładu Epidemiologii PZH za pośrednictwem stacji sanitarno-epidemiologicznych.
2. Pożądane jest aby zgłoszenie zimnicy zawierało dane umożliwiające opis epidemiologiczny zgłaszanego zachorowania według powyższego schematu.
3. Szybkie i pełne zgłaszanie zachorowań daje możliwość właściwej oceny sytuacji epidemiologicznej.
4. Niezbędne jest propagowanie profilaktyki zimnicy wśród osób mających zamiar wyjechać do krajów, w których występuje ona endemicznie. Profilaktyka obejmuje m.in.: profilaktykę farmakologiczną zgodną z aktualnymi zaleceniami WHO, stosowanie odpowiedniej odzieży, repelentów do impregnowania odzieży i ochrony skóry, przebywanie w pokojach ekranowanych i klimatyzowanych oraz korzystanie z moskitier impregnowanych pyretroidami. Jednak żadna ze stosowanych metod zapobiegania nie zabezpiecza całkowicie przed zakażeniem. Dlatego decyzje o wyjazdach do krajów endemicznego występowania zimnicy - szczególnie kobiet w ciąży, dzieci i osób chorych - powinny być podejmowane z dużą rozważą.

W Szata

MALARIA IN POLAND IN 2001

SUMMARY

In 2001, 27 malaria cases were registered in Poland. All of them were imported, mainly from Africa (18 cases). *Plasmodium vivax* infection was confirmed in eleven cases, *P. falciparum* - in ten, *P. falciparum* / *P. vivax* - in four, *P. malariae* - in one and *Plasmodium sp.* - in one.

Among 27 malaria cases 17 were men and 16 in 20-49 years old group. Twelve persons travelled abroad as tourists, five - as missionaries, three - in the connection with their job.

In 2001 malaria deaths were not notified.

Adres autorki:

Wanda Szata

Zakład Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny

ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa